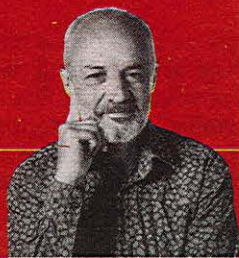


ELS LLIBRES I LES COSES

IGNASI ARAGAY



"No em perdono haver nascut"

A marg, cínic, misantrop, irònic i nihilista, Emil Cioran (Transsilvània, 1911 - París, 1995) va ser un antidogmàtic i antisocial radical, un inepte de la il·lusió, sempre a contracorrent de tot, un pensador del no-res com a casa i de la vida com a exili. La seva manera de ser al món era la lectura i l'escriptura, des de la qual concebia l'existència com a absurd, agonia, absència i avoriment. Renegava, no cal ni dir-ho, de qualsevol idea de progrés o de moralitat. Però llegir-lo no té res de depriment. Al contrari, és un autèntic estímul intel·lectual i literari, fins i tot vital. Ho podeu tastar a *De l'inconvenient d'haver nascut*, un llibre d'aforismes del 1973 recuperat ara per Editorial Empúries de la mà d'una traducció d'Andreu Gomila. Ho repeteixo: llegir-lo és un plaer, un plaer pervers, esclar, que produeix, ¿com ho diria?, potser una satisfeta insatisfacció.

D'entrada, tal com consta al títol, Cioran confessa que el principal problema de l'existència humana no és la mort indefectible, sinó el naixement absurd. Néixer ja és un error com una casa de pagès. Ho diu de moltes maneres: "No correm cap a la mort, fugim de la catàstrofe del naixement". "No em perdono haver nascut". "El rebuig del naixement no és res més que la nostàlgia d'aquest temps d'abans del temps". "Si, antigament, davant d'un mort em preguntava: «De què li ha servit néixer?», la mateixa pregunta, ara, me la plantejo davant de qualsevol viu".



"Tothom expia el seu primer instant". "La idea que hauria valgut més no existir és d'aquelles que troben més oposició". "Quan tothom haurà entès que el naixement és una derrota, l'existència, finalment suportable, apareixerà com l'endemà d'una capitulació, com l'alleujament i el repòs del vençut". "No néixer és sens dubte la millor fórmula de totes. Malauradament no és a l'abast de ningú".

El llibre és una cura d'humilitat permanent, molt recomanable per a egos inflamats. No som res. Més ben dit, som una autèntica merda sense sentit. Ell el primer: "Si el que pertoca al savi és no fer res d'inútil, ningú em superarà en saviesa: no em rebaixo ni a fer les coses útils". A la pregunta d'algué que un dia li va demanar què feia del matí al vespre, la seva resposta breu i tallant va ser: "Em suport". Aquest era l'atractiu de Cioran, incòmode i asocial: "Cadascú engendra el seu propi enemic", però

després precisa: "De jove, cap plaer no valia tant com crear-me enemics. Ara, quan me'n faig un, el meu primer pensament és reconciliar-m'hi, perquè així ja no me n'he d'ocupar. Tenir enemics és una gran responsabilitat. La meua càrrega em basta, no puc portar més la dels altres". El seu fatalisme és tan extrem que resulta atractiu. Admirava l'única frase que s'ha conservat del filòsof Hegèsies de Cirene, dita fa vint-i-tres segles: "Només a l'insensat li sembla un bé la vida". Un altre dia algú li va preguntar si estava en contra de tot el que s'havia fet des de la guerra: "Us equivoqueu de data. Estic en contra de tot el que s'ha fet des d'Adam".

Fill d'un sacerdot ortodox rural, la sofisticada negació de la religió també forma part del seu univers mental: "Com més s'allunyen els homes de Déu, més avancen en el coneixement de les religions". "Només dura el que ha estat concebut en solitud, *davant de Déu*, tant si som creients com si no". "Quan m'he endinsat força, al llarg dels anys, en dues o tres religions, he reculat cada vegada, al llindar de la *conversió*, per por de mentir-me a mi mateix. Cap d'elles, als meus ulls, no era prou lliure per admetre que la venjança és una necessitat, la més profunda i la més intensa que existeix, i que tothom l'ha de satisfer, encara que només sigui de paraula". De fet, és com si la seva vida hagués estat una venjança contra si mateix, contra la vida, contra tot: "Impossible pensar que existir sigui un fenomen seriós". Cioran! ♡

UN TAST DE CATALÀ

ALBERT PLA NUALART



La 'Gramàtica bàsica i d'ús': el triomf de l'immobilisme

Amb la publicació aquest juliol de la *Gramàtica bàsica i d'ús* (GBiU) la Secció Filològica culmina el replegament en la norma fabriana del que havia sigut, a la GIEC, un intent d'obrir-la a l'ús més general i de fer-la, per tant, més intuïtiva i assimilable. L'esforç pacient i sostingut liderat per Joan Solà s'estavella postumament amb la realitat d'una institució que triant per cooptació, amb criteris privats i de per vida els seus membres és tan apta per a la renovació com un soviè suprem o un col·legi cardenalici.

Capelletes encastellades en una nostàlgia obsoleta han bloquejat l'aggiornamento científic i solvent d'altres membres de la Secció. I, com a resultat de tot plegat, mestres i professors que haurien de trobar a la GBiU l'esperada superació dels

inútils trencacolls d'una normativa sacralitzada, troben que s'hi mantenen intactes. Fins i tot -i això és el més greu- quan lingüistes de prestigi ja havien aplanat i desbrossat el camí i ja és el camí que transiten la majoria de mitjans i editorials.

Potser l'exemple més paradigmàtic és la distinció entre *per* i *per a* davant d'infinítiu. Si una cosa suscitava l'ampli consens dels professionals de la llengua és que la norma "tradicional" era inviable: demanava un esforç desproporcionat i gratuït

i no resolva casos límit. Coromines i Solà ho van deixar més que clar i la GIEC s'obria a permetre que l'ús consolidés -en tots els registres- camins viables. Doncs bé, la GBiU restringeix aquests camins viables a "la parla espontània" i insta els docents a tornar a ensenyar aquell malson dels "verbs d'acció voluntària", cosa que espero i desitjo que no facin mai.

En una ressenya publicada dijous, la doctora Neus Nogué afirma que "cal interpretar" que, quan la GBiU diu "que s'adreça al món de l'ensenyament", aquesta referència no inclou "mestres i professors", perquè la GBiU "posa el focus en la formalitat" i els docents, "en les societats contemporànies", han de treballar també amb registres informals. És una manera suau d'assenyalar la substancial inadequació social de l'obra. ♡

L'ESFORÇ DE JOAN SOLÀ S'ESTAVELLA CONTRA UN IEC TAN OBERT A LA RENOVACIÓ COM UN COL·LEGI CARDENALICI

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIÓ



[1] Paraules que tu entendràs
XAVIER BOSCH / Columna
496 pàgines i 21 € 1/13

[2] Canto jo i la muntanya balla
IRENE SOLÀ / Anagrama
400 pàgines i 22,50 € 3/25

[3] Ganivet
JO NESBO
Proa
592 pàgines i 19,90 € 8/2

[4] La cara nord del cor
DOLORES REDONDO
Columna
700 pàgines i 22,90 € 2/4

[5] Gina
MARIA CLIMENT
L'Altra
184 pàgines i 17,90 € 4/10

NO-FICCIÓ



[1] Des del banc dels acusats
RAÜL ROMEVA / Ara llibres
166 pàgines i 16,50 € 2/2

[2] On és l'Estel·la?
TONI GÀLMÉS
Comanegra
28 pàgines i 16 € 1/56

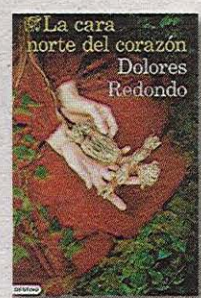
[3] Ho tornarem a fer
JORDI CUIXART
Ara llibres
64 pàgines i 9,50 € 3/18

[4] Tota la veritat
DIVERSOS AUTORS
Ara llibres
360 pàgines i 19,90 € -/1

[5] Assaig general d'una revolució
FRANCESC-MARC ÀLVARO / Pòrtic
224 pàgines i 17,90 € 4/8

CASTELLÀ

FICCIÓ



[1] La cara norte del corazón
DOLORES REDONDO / Destino
688 pàgines i 22,90 € 1/4

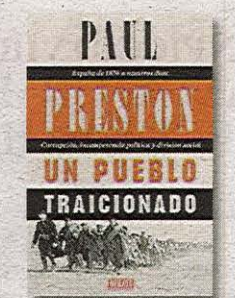
[2] Loba negra
JUAN GÓMEZ-JURADO
Ediciones B
552 pàgines i 20,90 € -/1

[3] Sidi
ARTURO PÉREZ-REVERTE
Alfaguara
376 pàgines i 20,90 € 2/6

[4] Tiempos recios
MARIO VARGAS LLOSA
Alfaguara
352 pàgines i 20,90 € 3/4

[5] El pintor de almas
ILDEFONSO FALCONES
Plaza & Janés
688 pàgines i 22,90 € 4/9

NO-FICCIÓ



[1] Un pueblo traicionado
PAUL PRESTON
Debate
780 pàgines i 27,90 € -/1

[2] El naufragio de las civilizaciones
AMIN MAALOUF / Alianza
276 pàgines i 18 € 2/2

[3] La sabiduría de lo incierto
JOAN CARLES MÈLICH / Tusquets
432 pàgines i 21 € -/4

[4] El poder de confiar en ti
CURRO CAÑETE / Plaheta
256 pàgines i 16,90 € 3/32

[5] A solas
SILVIA CONGOST
Grijalbo
200 pàgines i 15,95 € -/1

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / Setmanes al mercat